

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐυκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰοῦσθ' ὅτι μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 45ος

Ἀθῆναι, 11 Δεκεμβρίου 1937

Ἔτος 60ον.—Ἀριθ. 2

ΤΟΜ ΣΩΤΕΡ

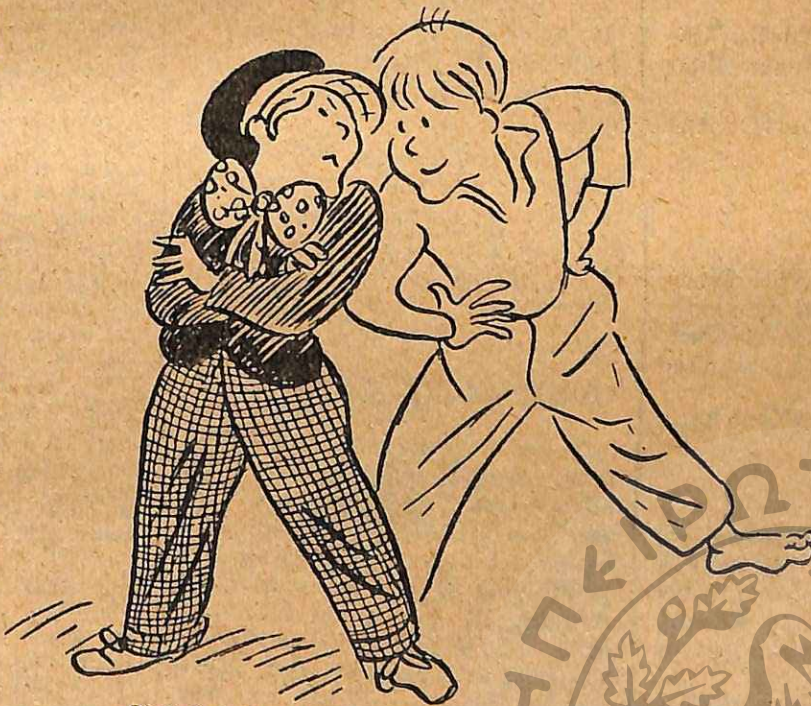
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Ἡ νέα αὐτῇ ἐπιχείρηση γιὰ τὸν Τόμ ἦταν μιὰ νέα μοναδική καὶ ἀνεκτίμητη ἀνακάλυψη στὴν τέχνη τοῦ σφυρίγματος ποὺ τὸν εἶχε μυήσει σ' αὐτὴν ἓνα νεαρὸ ἀραπόπουλο. Ὁ Τόμ ἔπρεπε νὰ ἐξασκήθῃ γιὰ νὰ συνεθίσῃ. Καὶ μὴ νομίζετε πὼς ἦταν καὶ τόσο εὐκόλο—ὅλη ἡ τέχνη ἦταν νὰ καταφέρῃς νὰ βγάλῃς μιὰ δύνατη σφυριγματιὰ ὅλο τρίλλιες, παίζοντας τὴ γλῶσσα σου ἐπάνω στὸ μεγάλο σου δάχτυλο μὲ μισάνοιχτο τὸ στόμα. Ὁ ἀναγνώστης θὰ ξέρῃ βέβαια πὼς γίνεται ἂν εἶναι ἀγόρι. Ὁ Τόμ εἶχε βάλει ὅλη του τὴν ἐπιμέλεια καὶ τὴν προσοχή νὰ μάθῃ αὐτὸ τὸ καινούργιο σφύριγμα καὶ σὲ λίγο ἦταν τέλειος σ' αὐτὴ τὴν τέχνη. Μὲ βαθεῖα ἱκανοποίηση καὶ υπερηφάνεια στὴν καρδιά περπατοῦσε σφυρίζοντας μὲ ὅλη του τὴ δύναμη ἀνάμεσα στοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ. Ἐνοιωθε τὸ ἴδιο ὅπως ἓνας ἀστρονόμος ποὺ ἀνακάλυψε ἓναν καινούργιο πλανήτη, μ' ἀμφιβάλλω ὅσο ὅταν ἦ περηφάνεια καὶ ἡ χαρὰ τοῦ εὐτυχισμένου ἀστρονόμου μποροῦσε νὰ εἶναι τόσο μεγάλῃ, τόσο βαθεῖα καὶ τόσο ἀγνή ὅσο τοῦ Τόμ.

Τὸ κολοκαίρι τ' ἀπογεύματα εἶναι μεγάλα καὶ δὲν εἶχε ἀκόμη ἀρχίσει νὰ σκοτεινιάζῃ. Ὁ Τόμ σταμάτησε ξαφνικά τὸ σφύριγμα γιὰτι μὴ προσά-

του στεκόταν ἓνα ξένο ἀγόρι, ὅχι πολὺ μεγαλύτερο ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιο. Γιὰ τὸ χωριὸ ὅπου ζοῦσε ὁ Τόμ, ἓνας ξένος, εἴτε ἀντρας ἦταν, εἴτε γυναίκα, εἴτε νέος εἴτε γέρος, ἦταν πάντα σπουδαῖο γεγονός. Φαντασθῇ-

Οἱ δύο ἐχθροὶ ἔρχονται ἑξαφνα πλάτη μὲ πλάτη.
(Σελ. 14, στ. α')

τε πὰ τί ἐντύπωση κάνει ὅταν ὁ ξένος αὐτὸς εἶναι ἓνα ἀγόρι καὶ μάλιστα ἓνα ἀγόρι ντυμένο μὲ καθαρά ρούχα μιὰ μέρα καθημερινή! Αὐτὸ φαινόταν, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἀπίστευτο. Τὸ ἀγόρι φοροῦσε ἓνα ὠραῖο καὶ ἀκριβὲς κασκέτο, τὸ σκοῦρο θαλασσὶ σακκάκι του ἦταν κατακαινούργιο καὶ ἔπεφτε χυτὸ ἐπάνω του, τὸ ἴδιο καὶ τὸ πεντελόγι του. Καὶ φοροῦσε καὶ πα-

πούτσια—παπούτσια! Κι' ὥστόσο δὲν ἦταν Κυριακή!

Τὸ ἀγόρι αὐτὸ, ἔτσι ὅπως ἦταν ἀπὸ τὴν κορυφή ὡς τὰ νύχια, εἶχε ἐπάνω του κάτι τὸ τόσο πρωτευουσιάνικο καὶ πολιτισμένο ποὺ ὁ Τόμ ἀναστατώθηκε ὡς τὰ κατάβatha. Ὅσο πιὸ πολὺ στεκόταν καὶ ἐχάζετο αὐτὸ τὸ φαινόμενο, ὅσο πιὸ πολὺ στράβωνε τὴ μύτη του, στὸ ἀντίκρουσμα τοῦ «λιμοκοντόρου», τόσο πιὸ βρώμικος καὶ πιὸ κουρελῆς φαινόταν ὁ ἴδιος στὴν ἑαυτοῦ του. Κανένας ἀπὸ τοὺς δύο τοὺς δὲν μιλοῦσε, ὅταν ὁ ἓνας ἔκανε ἓνα βήμα, ἔκανε καὶ ὁ ἄλλος ἄλλο ἓνα πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση καὶ ἔτσι ἀρκετὴν ὥρα στέκονταν ἀντικρὺ χωρὶς νὰ ξεκολλήσουν τὰ μάτια τοὺς ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον. Τέλος ὁ Τόμ εἶπε:

—Γιὰ κοίτα καλά, γιὰτι θὰ σοῦ φέρω μιὰ τρικλοποδιὰ καὶ θὰ σὲ ρίξω κάτω.

—Ἐσὺ; Γιὰ νὰ ἰδῶ; Δοκίμασε τὸ λοιπόν.

—Τί; Νομίζεις πὼς δὲν μπορῶ;

—Ἀμ' δὲν μπορεῖς βέβαια.

—Ἀμ' δέ, ποὺ δὲν μπορῶ!

—Ἀμ' δέ, ποὺ μπορεῖς.

—Ἐγὼ σοῦ λέω πὼς μπορῶ!

—Ὅχι, δὲν μπορεῖς.—Ναί, σοῦ λέω.

—Ὅχι, σοῦ λέω.

Ἀπειλητικὴ σιγή. Ὑστερὰ ἀρχίζει πάλι ὁ Τόμ.

—Πῶς σὲ λένε;

—Νὰ μὴ σὲ νοιάζει.

—Ὅχι σοῦ δείξω ἐγὼ ἂν μὲ νοιάζει ἢ δὲ μὲ νοιάζει.

— "Ε, και δεν το δείχνεις.
— "Αν πῆς κι' ἄλλα θὰ στὸ δείξεις.
— Κι' ἄλλα—κι' ἄλλα—κι' ἄλλα!
Νά, θὰ τὸ δείξεις τώρα;

— Καλὲ τί μοῦ λές. Ἐσὺ νομίζεις πιά πὼς εἶσαι κάτι τι. Πφ! "Αν ἤθελα ἐγώ, μὲ τὸ ἓνα χέρι μου θὰ σ' ἄρπαζα καὶ θὰ σ' ἔφερνα μιὰ γυροβολία.

— [Καὶ γιὰτὶ δὲν τὸ κάνεις; Ἀπὸ λόγια, ὁ καθένας!]

— "Αν μοῦ παραμπῆς στὴ μύτη θὰ τὸ κάνω.

— Ἐμπρός, σὲ περιμένω.

— Μαῖμου! Ἰδέα ποῦχεις γιὰ τὸν ἑαυτὸ σου! Γιά! κοίτα [καπέλλο πού φορεῖ!]

— "Αν θέλῃς νὰ σὲ κάνω μαῦρον δοκίμασε νὰ μοῦ τὸ βγάλῃς ἂν δὲν σοῦ ἄρέσει.

— Πάψε φαντασμένε!

— Ἐσὺ εἶσαι φαντασμένος.

— Ψεύτη! Δειλέ!

— Πάρε πόδι σου λέω!

— Κι' ἐγὼ σοῦ λέω πὼς ἂν δὲν πᾶψῃς νὰ μιλῇς, θὰ σοῦ πετάξω μιὰ πέτρα.

— Γιά νὰ τὸ ἰδῶ.

— Θὰ τὸ ἰδῇς.

— "Ε καὶ γιὰτὶ δὲν τὸ κάνεις; Ὅλο τὸ λές. Μὰ δὲν κάνεις τίποτε. Μπᾶς καὶ φοβάσαι;

— Ἀπὸ ποιὸν νὰ φοβηθῶ; Ἀπὸ σένα;

— Ναι. Μὲ φοβάσαι.

— "Οχι, δὲ φοβάμαι!

— Ναι! φοβάσαι.

Νέα παύση. Οἱ δύο ἐχθροὶ ἔχουν καρφωμένα τὰ μάτια τους προκλητικὰ ὁ ἓνας στὸν ἄλλον καὶ γυρίζουν γύρω-γύρω. "Εξαφνα ἔρχονται πλάτη μὲ πλάτη.

— Φεύγα ἀπὸ δῶ! ἀρχίζει ὁ Τόμ.

— Ἐσὺ νὰ φύγῃς.

— Δὲν τῶχα σκοπό.

— Οὐτ' ἐγώ.

"Εταὶ στέκονταν στηριγμένοι καὶ οἱ δύο γερὰ στὰ πόδια τους καὶ ἐνῶ ὁ ἓνας ἔσπρωχνε τὸν ἄλλον καὶ τὸν σκουνοῦσε μέτῃ του τὴ δύναμη, ἀλληλοκοιτάζονταν μὲ μάτια γεμάτα μίσος καὶ περιφρόνηση.

Κανένας ἔμως ἀπὸ τοὺς δύο δὲν δοκίμαζε νὰ δείξῃ τὴν ὑπεροχή του.

Ἀφοῦ πάλεψαν ἔτσι μὲ σιωπηλὴ μανία, ὥσπου ἔγιναν κι' οἱ δύο τους κατακόκκινοι καὶ ξαναμμένοι, ἀποτραβήχτηκαν κι' οἱ δύο τους σύγχρονα καὶ μὲ μεγάλη προφύλαξη καὶ ὁ Τόμ εἶπε;

— Εἶσαι φοβητσιάρης καὶ δειλός.

"Εγὼ ἔμως θὰ τὸ πῶ στὸν μεγάλο μου ἀδελφὸ, πού εἶναι τόσο χεροδύναμος πού μὲ τὸ μικρὸ πού δαχτυλάκι ἂν σὲ πιάσῃ θὰ σὲ κάνῃ λυώμα.

Θὰ τοῦ τὰ πῶ ἐγὼ νὰ σοῦ τὸ κάνῃ.
— Πολὺ πού τὸν φοβάμαι τὸν μεγάλο σου ἀδελφὸ, ἐγὼ ἔχω ἕναν ἀδελφὸ πού εἶναι πολὺ δυνατώτερος ἀπὸ τὸν δικό σου. Θὰ τὸν ἀρπάξῃ καὶ ὦπ! θὰ τοῦ δώσῃ ἕνα πέταμα πού θὰ τὸν τινάζῃ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τῆς μάντρας.

(Δυστυχῶς καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ μόνο στὴ φαντασία τῶν παιδιῶν ὑπῆρχαν.)

— Ψέμματα τὸ λές.

— Αὐτὸ νὰ τὸ λές ἐσὺ γιὰ σένα.

Ὁ Τόμ χάραξε μὲ τὸ μεγάλο δάχτυλο τοῦ ποδιοῦ του μιὰ γραμμὴ ἑπάνω στὴ σκόνῃ τοῦ δρόμου καὶ φώναξε.

— "Αν δοκιμάσῃς νὰ περάσῃς ἀπ' αὐτὴ τὴ γραμμὴ θὰ σοῦ δώσω μιὰ, πού νὰ πετάξουν τὰ μάτια σου σπίνθες.

Χωρὶς νὰ τὸ καλοσκεφθῇ ὁ ἄλλος ἐπάτησε ἑπάνω στὴ γραμμὴ καὶ φώναξε προκλητικὰ.

— Ὅριστε, κάνε το αὐτὸ πού εἶπες.

— Τὸ καλὸ πού σοῦ θέλω μὴ μ' ἀγριεύῃς!

— Αὐτὸ θέλω κι' ἐγώ, ν' ἀγριέψῃς στ' ἀλήθεια, βαρέθηκα πιά ν' ἀκούω ὅλο τίς φοβέρες σου.

— Δός μου δυὸ δεκάρες νὰ τὸ κάνω!

Στὴ στιγμὴ ὁ μικρὸς ἔβγαλε ἕνα εἰκοσαράκι ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ τὸ ἔβαλε προκλητικὰ κάτω ὑπὸ τὴ μύτη τοῦ Τόμ. Ὁ Τόμ τὸ τινάζει μὲ τὸ δάχτυλο καὶ τὸ πετάει στὸ δρόμο. (Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

«ΔΟΣ ΜΟΥ ΣΑΛΛΑ!..»

Σὲ παλιὰ χρόνια, ζοῦσε στὴ Ζάκυνθο ἕνας ἐξυπνότερος ἄνθρωπος, πού τοῦ ἄρεσε νὰ κάνῃ διάφορες φάρσες. Ἐνα βράδυ—Καρναβάλια—ντύθηκε «ντετόρος» (μασκαρᾶς) καὶ πῆγε στὸ χορὸ τῆς πιδ ἀριστοκρατικῆς Λέσχης. Ἡ φάρσα του ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἦταν ἡ ἐξῆς: Ἐπλησίαζε ἀρχόντισσες κι' ἀφεντάδες, πού ἤξερε πὼς δὲν ξέρουν, γαλλικά, καὶ τοὺς ἔλεγε, σὲ φυσικὸ τόνο ἐμιλίας, διάφορα χωρία ἀπὸ τὸν «Τηλέμαχο» τοῦ Φενελόν. Ἐκεῖνοι ἐννοοῦνται, δὲν καταλάβαιναν γρύ. Ἐκείνην ἔμως πὼς καταλαβαίνουν κι' ἀπαντοῦσαν σοβαρώτατα μὲ ὁσες γαλλικὲς φρασσοῦλες τὴν ἐκείνην. Π. χ.:

— Καλυψὼ νὲ πουβαί σὲ κοινοσολὲ ντὲ ντεπάρ ντ' Ὑλύος...

— Οὐτ', ντετόρο μου!...

— Ἐλλ σὲ τρουβαί μαλερεζ ντ' ἔτο ἱμμορετέλλ...

— Σεργαινεμάν, ντετόρο μου!

— Σὺο λὲ γκαζὸν φλερί!...

— Βοῦζ-ἄβὲ ραϊζόν, ντετόρο μου!

Καὶ φαντασθῆτε πιά τὰ γέλια τῆς παρέας.

Ἀφοῦ τελείωσε ἡ πρώτη καντρίλ-λια, ὁ ντετόρος, μὲ τὴν παρέα του πάντα, πλησίασε τὸ χοροδιδασκαλο. Καὶ μὲ αὐστηρὸ ὕψος, σὰ νὰ τὸν ἐμάλλωνε, ἄρχισε νὰ τοῦ λέῃ:

— Καλυψὼ νὲ πουβαί σὲ κοινοσολὲ ντὲ ντεπάρ ντ' Ὑλύος!... Ἐλλ σὲ τρουβαί... σὺο λὲ γκαζὸν φλερί, μοσσιέ!

Ὁ καϊμένος ὁ χοροδιδασκαλὸς ἐνόμισε πὼς τὸν ἐμάλλωνε—τί ἄλλο;—γιὰτὶ δὲν εἶχε διευθετεῖ καλὰ τὴν καντρίλ-λια. Καὶ γυρίζοντας στοὺς ἄλλους, δικαιολογήθηκε;

— Πέστε στὸ ντετόρο πὼς καταλαβαίνω πολὺ καλὰ τί μοῦ λέει. Μὰ... Τί φταίω ἐγώ; Δός μου σάλλα!...

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Τὸν περασμένον Νοέμβρη συμπληρώθηκαν 25 χρόνια ἀπὸ τὸν ἡρωϊκὸ κι' ἐνδοξὸ θάνατον τοῦ Λορέντσου Μανιῆ. Ὁ ποιητὴς τῆς «Λήθης» καὶ τόσων ἄλλων ἀριστουργημάτων, πολλὰς φορὲς πολέμιος γιὰ τὴν πατρίδα, καὶ στὸ Βαλκανικὸ Πόλεμον, λοχαγὸς τῶν Γαριβαλδινῶν, σκοτώθηκε στὸ Δρίσκο, ἀπέθ' ἀπ' τὰ Γιάννενα, σὲ ἡλικία 52 χρονῶν. Ἡ ἑταιρεία τῶν Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν διοργάνωσε ἕνα σεμινὰ φιλολογικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ μνημόσυνο, πού ἔγινε στὸ Βασιλικὸ Θέατρο τὴν περασμένη Δευτέρα μὲ ἀσφυκτικὴ κοσμοσυρροή κι' ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ὑπουργῶν καὶ πολλῶν ἐπιστῶν. Γιὰ τὸ ἔργο, τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατον τοῦ Λορέντσου Μανιῆ μιλήσαν οἱ κκ. Ἐνὸς Πύλος, πρόεδρος τῆς ἑταιρείας, Σκίπης, Ἀγῆς Θέρος, Σπαταλάς, καὶ ὁ συμπολιτιστὴς τοῦ ποιητῆ Φωκίων Ρώκ. Ἀπαγγέθηκαν καὶ συνέττα του, τραγουδήθηκε στὸ τέλος κι' ἡ «Λήθη» πού τὴν ἔχει τονίσει ὁ Καλομοῖρης.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴ δημοσιεύεται παρακάτω ἕνα ὥραϊο συνέττα τοῦ κ. Μανιῆ Σιγούρου, πού τὸ ἔγραψε στὴ Χίο, ὅπου πολέμοις τότε κι' αὐτός, ὅταν ἔμαθε τὸ θάνατον τοῦ ποιητῆ στὸ Δρίσκο.—Σ. τ. Δ.

ΣΤΟ ΛΟΡΕΝΤΣΟ ΜΑΝΙΗ

Ὡ "Ἡρώα Ποιητῇ, ποῖα διπλῇ χάρι
τὸ μέτωπό σου δαφνοστεφανώνει!
Ὁ "Αγγελοῦ τοῦ Πολέμου σ' ἔχει πάρει
κι' ἡ Νίκη τὰ φτερά της γιὰ σὲ ἀπλώνει...

Εὐγενικὸ κι' ἀφοβὸ παλληκάρι,
ἡ Μοῦσα τώρα πλιά δὲν σὲ σιμώνει
καὶ ματοσιτάλαχος φιλεῖς τὸν Ἄρη
πού μὲ ἀθάνατη δόξα σὲ πληρώνει.

Ἐμὲ δὲν ἤθελε νὰ μὲ βοῇ ἕνα βόλι
πρῶτον δῶρον στὸν ἄξιον τοῦ πολέμου,
μὰ Ἐσὺ ἀπ' τῆς Τέχνης τὸ θεῖον περιβόλι

ἴσια τραβᾷς νὰ ἰδῇς, φίλε ἀκριβέ μου,
αἰῶνιον μὲς στὴ νεκρικὴ γαλήνη,
τὸνεῖρο τῆς ζωῆς, πού γοργοσβύνει.

(Χίος, Δεκεμβρίου 1912)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Ἀγαπητοί μου,

Ο ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ Παῦλος Νιρβάνας, πού τὸν χάσαμε τὴν περασμένην ἑβδομάδα, ἦταν ἄπάνω ἀπὸ ἑβδομήντα χρονῶν. Κι' ὅμως μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς πέθανε νέος. Γιατὶ διατηροῦσε ὅλη τὴ δύναμη, τὴ διαύγεια, τὴ δροσιὰ τοῦ πνεύματός του—ἐνὸς καθαυτοῦ «ἁγίου πνεύματος»—διατηροῦσε ἀκόμα ὅλη του τὴ δραστηριότητα κι' ἐργαζόταν στὴν προχωρημένη αὐτὴ ἡλικία ὅπως καὶ σὰν ἦταν τριάντα χρονῶν. Καθεμέρα, ταχτικά, ἔγραφε ἕνα σοφὸ καὶ χαριτωμένο χρονογράφημα στὴν ἑφημερίδα «Ἐστία»· κάθε δεκαπέντε ἔδινε ἕνα φιλολογικώτερο, στὸ περιοδικὸ «Νέα Ἐστία»· ἐκτάκτως ἄλλὰ συχνότατα συνεργαζόταν καὶ σ' ἄλλες ἑφημερίδες, καὶ σ' ἄλλα περιοδικά· στὴν Ἀκαδημία ἦταν πάντα μέλος σ' ὅλες τὶς ἐπιτροπὲς γιὰ τὰ λογοτεχνικά καὶ καλλιτεχνικά της βραβεῖα—σπουδαία ἐργασία κι' αὐτὴ—καὶ στὸ Βασιλικὸ Θέατρο, μέλος τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς του, δαπανοῦσε πολλὰς ὥρες γιὰ νὰ διαβάσῃ ἔργα, νὰ γράψῃ ἐκθέσεις καὶ νὰ παρευρίσκεται σὲ συνεδριάσεις. Δὲν ἦταν λοιπὸν ἕνας ἀπόμαχος ὅπως ἄλλοι, καὶ νεώτεροί του ἦταν ἕνας στρατιώτης, ἕνας ἐργάτης τοῦ πνεύματος σ' ὅλη του τὴν ἀκμὴ. Καὶ γι' αὐτὸ ἡ ἀπώλειά του εἶναι μεγάλη. Στὸν κόσμον τῶν γραμμάτων, ὁ Παῦλος Νιρβάνας ἀφήνει ἕνα κενὸ πραγματικῶς δυσαναπλήρωτον. Οἱ ἀναγνώστες προπάντων τῆς «Ἐστίας», στοχαζοῦμαι πὼς γιὰ πόλιν καιρὸ θὰ νοσταλγοῦν τὴ μεγάλη τους ἀπόλαυση, τὸ καθημερινὸ του χρονογράφημα.

Ὁ Παῦλος Νιρβάνας—Πέτρος Ἀποστολίδης μὲ τὸ πραγματικὸ του ὄνομα—γεννήθηκε στὴ Μαριανούπολιν τῆς Ρωσίας, ἀλλ' ἀπὸ μικρὸς ἐγκαταστάθηκε μὲ τὴν οἰκογένειά του στὸν Πειραιᾶ, ἐσπούδασε στὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν ἱατρικὴν καὶ ἔγινε γιὰτρὸς τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, ὅπου ἔφθασε στὸν ἀνώτερον βαθμὸν καὶ ἀποστρατεύθηκε. Νεώτατος ἀκόμα, πρὶν νὰ πάρῃ τὸ δίπλωμά του, ἄρχισε νὰ γράφῃ ποιήματα καὶ πεζὰ. Τὸ λογοτεχνικὸ του τάλαντον ἦταν σπουδαῖον καὶ ἀναγνωρίσθηκε ἔαρχῃς. Θαυμάσθηκε προπάντων ἡ πλούσια γλῶσσα του καὶ τὸ γλαφυρὸν τοῦ ὕψος. Γιατὶ πρῶτα-πρῶτα ὁ Παῦλος Νιρβάνας ἦτο ἕνας μεγάλος στυλίστας (ἔτσι λέγονται οἱ πεζογράφοι πού ἔχουν εὐλ, ὕψος δικό τους, προσωπι-

κό). Κι' ἐξακολούθησε νὰ γράφῃ, νὰ παράγῃ νὰ δημιουργῇ νὰ πλουτίσῃ τὴ Λογοτεχνία μας καὶ τὸ Θέατρο μ' ἑξοχα ἔργα σὰν τὴ λυρική συλλογὴ «Παγὰ Δαλέουσα», σὰν τὸ δράμα «Ὁ Ἀρχιτέκτων Μάρθας», σὰν τὸ μυθιστόρημα «Τὸ Ἀγριολούλουδο» καὶ σὰν τὶς συλλογὰς διηγημάτων καὶ πεζογραφημάτων «Ἀπὸ τὴ Φύση καὶ ἀπὸ τὴ ζωὴ», «Τὸ συναξάρι τοῦ Παπα-Παρθένου» κτλ. κτλ. Ἐγραψε καὶ κριτικὰς μελέτας καὶ φιλοσοφικά δοκίμια, καὶ γενικὰ ἐκαλλιέργησε ὅλα τὰ εἴδη τοῦ λόγου, πρῶτα στὴν καθαρεύουσα, καὶ κατόπιν στὴ δημοτικὴ, τὸ ἴδιον γλαφυρὸς καὶ σὲς γλῶσσας. Ἀλλὰ τὸ φόρτερον ἦταν τὸ χρονογράφημα. Σ' αὐτὸ τὸ λογο-

τεχνικὸ εἶδος ὁ Παῦλος Νιρβάνας ἀναδείχθηκε ἀφθαστος κι' ἀσύγκριτος. Ἀλλ' ἂν σὰ λογοτέχνης πῆρε γιὰ πάντα μιὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες θέσεις στὴ Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία, ἀκόμα ἀνώτερος, ἀκόμα πῶς θαυμαστός, στάθηκε σὰν ἄνθρωπος. Ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς του κι' ἡ πραότης τοῦ χαρακτήρα του δὲν εἶχαν ταῖρι. Ἀκακος, ἀμνησίκαιος, πρόθυμος, ὑποχρεωτικός, αἰσθηματικός, ἴσιος, μετριοπαθής. Εἶχε μόνο φίλους καὶ κανέναν ἐχθρό. Ὅλοι τὸν ἐκτιμοῦσαν, τὸν ἀγαποῦσαν. Γι' αὐτὸ ὁ θάνατός του ἔθλιψε τόσο δσοὺς τὸν εἶχαν γνωρίσει. Καθένας τὸν ἔκλαψε σὰν τὸν καλύτερόν του φίλον.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΟΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΑΓΟΣ ΤΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Β'

«Θὰ πνιγῇ!» συλλογιέται μὲ λύπη ὁ Τοτός πού ἀγαπᾷ τὰ ζῶα. Ἀλλὰ δὲν τὰ χάνει. Στὴ στιγμὴ τοῦ ἔρχεται μιὰ καλὴ ἰδέα. Βουτᾷ τὴν ἀπόχη τοῦ στο νερό, στὸ μέρος πού εἶχε πέσει ὁ λαγός, τὴν κουνᾷ μὲ ἐπιτηδειότητα καὶ διαμιάς τὴν τραβᾷ πρὸς τὰ πάνω. Τί χαρά! ὁ λαγὸς εἶναι ἐκεῖ μέσα στὸ δίχτυνο σακκούλι.

Ἀλλὰ σὲ κακὴ κατάσταση ὁ κακόμοιρος. Τὰ μάτια του εἶναι κλειστά. Ἀπὸ τὴ μύτη του, ἀπὸ τὸ στόμα του τρέχουν νερά. Ὅλη του ἡ γούνα εἶναι μουσκέδι. Κι' ἀπὸ τὰ δυὸ του μακριὰ αὐτιά, πού στάζουν πεσμένα, τὸ ἓνα εἶναι ματωμένο, πληγωμένο: Τοῦ λείπει ἕνα καλὸ κομμάτι, πού θὰ ἔχει μείνει βέβαια στὰ δόντια κανενὸς ἰσχύλου.

Πὼς λυάται ὁ Τοτός τὸ λαγὸ πού φαίνεται σὰν ἐτοιμοθάνατος! Μὲ μεγάλη προσοχὴ τὸν βγάδι ἀπὸ τὸ δίχτυ καὶ σιγὰ-σιγὰ τὸν ἔσπλωνε πάνω στὰ γόνατά του παπποῦ. Ἐπειτα παίρνει ἀπὸ τὰ χόρτα τῆς λίμνης καὶ τοῦ τρίβει τὴ ράχη καὶ τὰ πλευρά.

Ἐπιτέλους ὁ λαγὸς συνέρχεται, ἀνοίγει τὰ μάτια του καὶ κουνᾷ ταὶτιά του. Μὰ δὲν γυρεύει νὰ φύγῃ· εἶναι ἀκόμα ἐξαντλημένος.

«Ο Τοτός τον τυλίγει με το σακκάκι του, και μιὰ και δυό, τον πάει στο σπίτι του, τον δείχνει της γιαγιάς του.

— Γιαγιάκα! της λέει: ἴδες τί ψάρεψα σήμερα στη λίμνη με τὸ δίχτυ μου: ἕνα λαγὸ ζωντανό! Νάι, νάι, δὲν ἀστετεύουμαι. Ἰδὲς ἔχει τὰ μάτια του ἀνοιχτά κι' ἀνασαίνει. «Ὡ, ἂν δὲν ἦμουν ἐγώ, ὁ κακόμοιρος θὰ πνιγόταν. Νὰ πῶς ἔγινε αὐτό, γιαγιάκα...

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

(ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟ)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
Δαλάκης.— «Ε, βέβαια, ἀφοῦ εἶμαι ταμίας.

Πίπης, ἀρχίζει νὰ γελάει καὶ γελοῦν ὅλοι.

«Ὅλοι, γελοῦν. — Χά, χά, χά!...

Πίπης, κοροϊδευτικά. — Εἶναι ταμίας, παιδιὰ ὁ κύριος. (Δείχνει τὸ Δαλάκη). Μπᾶ; Καὶ γὼ εἶμαι ταμίας. (Τεντώνει τὴν κοιλία του, βάζει τὰ χέρια στὶς τσέπες καὶ σουλατσάει στὴ σκηνή. Πλησιάζει τὴν Ἀννούλα). Ἀννούλα, δόσε μου δυὸ δραχμές, γιατί εἶμαι ταμίας.

Ἀννούλα, κοροϊδευτικά. — Καὶ γὼ εἶμαι ταμίας, Μπᾶ; (Πλησιάζει τὸ Χρήστο). Χρήστο, δός μου δυὸ δραχμές, γιατί εἶμαι ταμίας.

Χρήστος.— Καὶ γὼ ταμίας εἶμαι. (Στέκεται μπρὸς σὲ ὅλα τὰ παιδιὰ). Δόστε μου ὅλοι τὰ λεπτὰ σας. Εἶμαι ταμίας.

Δαλάκης, με ἀπαγόρευση. — Γιὰ δὲς τί παιδιὰ εἶναι; Καὶ γὼ πῆγα νὰ δουλέψω μαζί τους.

Πίπης, με θράσος. — Νά, ὁ καὶ μένος! Ζημιώθηκες. Μᾶς πῆρες τόσα λεπτὰ!

Δαλάκης, με θυμό. — Τί λεπτὰ

καὶ ξελεπτὰ πῆρα, ἔ; Τί τὰ ἔκανα τὰ λεπτὰ; Ἀγόρασα τσέες κόλεις, χαρτιά, γκόμες, καρφιά, καρφίτσες, καρτόνια... Παράδες ἔχουν ὅλ' αὐτά. Ἔσεῖς παίζετε κι' ἐγὼ δουλεύω.

Σπυράκης, προχωρεῖ στὴ μέση.

Θανάσης, κάνει νὰ μιλήσῃ.

Σπυράκης,— Θανάση, σὺ πᾶ! Πα-

διά, ἀκοῦτε νὰ σᾶς πῶ. Τὸ σωστὸ εἶναι πῶς ὁ Δαλάκης δουλεύει. Τώρα, βέβαια, δουλεύει σιγά, σιγά, δὲν κάνει γρήγορα, ἀλλά...

Δαλάκης, με θυμό. — Γιὰ σὺ πᾶ καὶ σὺ πᾶ καὶ πᾶς πῶς δὲν κάνω γρήγορα! Γίνεται γρήγορα ἡ δουλειὰ αὐτή; Ὅλο παρτηρήσεις μοῦ εἰσαι καὶ σὺ. Γιὰ πάψε τίς φλυαρίες καὶ πιάσε τὸ ψαλίδι. Ἦρθε χτὲς νὰ μοῦ κάνῃς τὸν προκομένο καὶ μοῦ χάλασες μιὰν δολοκλήρη κόλα.

Σπυράκης.— Μωρὲ τρόπος! Ἐγὼ ἤθελα νὰ σὲ ὑπερασπίσω γιὰ νὰ μὴ χάλασῃ τὸ Μουσείο καὶ σὺ...

Δαλάκης, νευρικά. — Οἱ καὶ γὼ; Κορόϊδο δὲν εἶμαι γὼ νὰ δουλεύω καὶ σεῖς νὰ τὰ χάλᾳτε. Νὰ μοῦ πληρῶσουν πρόστιμο αὐτοὶ ποὺ μοῦ κάνανε τίς ζημιές, ἀλλιῶς δὲν δουλεύω.

Πίπης, κοροϊδευτικά. — Ἀλήθεια; Ὅλο νὰ δίνουμε, νὰ δίνουμε λεπτὰ, ἔ; Μωρὲ τρόπος! Ἐσὺ μᾶς ἔταξες λαγούς με πετραχήλια. Θὰ κάνουμε

Μουσεῖο, θὰ μαζεύουμε λεπτὰ. Ποῦνται; Ποῦ εἶναι τὰ λεπτὰ ποὺ μαζέψαμε; «Ε; Δόσε καὶ δόσε. Πρόστιμα καὶ δόσε. Πλήρωσε καὶ δόσε. Ὅλο αὐτὰ ἀκοῦμε.

Ἀννούλα.— Καλὰ λέει ὁ Πίπης.

«Ὅλοι. — Καλὰ λέει ὁ Πίπης.

Θανάσης.— Ἐγὼ δὲν δίνω ἄλλα λεπτὰ.

Ἀννούλα.— Οὔτε γὼ.

Χρήστος.— Οὔτε γὼ.

Σπυράκης.— Ἀφοῦ δὲ δίνετε σεῖς, δὲ δίνω οὔτε κι' ἐγὼ.

Πίπης, ζωηρά. — Ἐγὼ ἔδωσα μόνο καὶ μόνο γιατί νύμζα πῶς θὰ ἔχουμε εἰσπράξεις με τὸ Μουσείο.

Χρήστος, ζωηρά. — Κι' ἐγὼ γι' αὐτὸ ἔδωσα.

Θανάσης.— Κι' ἐγὼ.

Ἀννούλα.— Ἐγὼ νὰ σᾶς πῶ. Ἐγὼ ἔδωσα λεπτὰ γιὰ νὰ ἔχουμε ἕνα Μουσείο. Ὡραῖο πρᾶμα εἶναι τὸ Μουσείο. Βλέπετε ὅλα τὰ ζῶα, πῶς τρέχουν, πῶς τρῶνε, πῶς ζοῦνε, πῶς μεταλλάττονται, ὅλα, ὅλα...

Θανάσης, διακόπτει. — Μὰ ὁ Δαλάκης δὲν εἶχε στὸ νοῦ του αὐτό.

Πίπης, διακόπτει, με θράσος. — Ὁ Δαλάκης εἶχε τὸ νοῦ του στὶς καραμέλλες ποὺ ἔτρωγε ἀπὸ τὰ λεπτὰ τοῦ Μουσείου.

Δαλάκης, με ἀγανάκτηση. — Ἐγὼ;

Πίπης.— Στὶς καραμέλλες καὶ στοὺς σπόρους.

Δαλάκης, με ἀγανάκτηση. — Ἐγὼ;

Χρήστος.— Καὶ μετὶς οἱ φουκαράδες περιμέναμε εἰσπράξεις.

Πίπης.— Κι' αὐτὸς ξεκοκκάριζε καραμέλλες.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο) **ΙΡΣΙΜ**

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΜΑΡΙΑ - ΡΙΑ SORRENTINA

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Λοιπὸν ἂν τοὺς ἔδλεπες ξανά δὲν θὰ τοὺς ἐγνώριζες; τὴ ρώτησε ὁ Ρικάρντο.

— Ὅχι, δὲν φαντάζομαι.

— Οὔτε τὴ γριά με τίς κουκλές;

— Ἀ, τὴ γριά βέβαια. Καὶ μάλιστα ἂν μοῦ μιλοῦσε.

— Δὲν θυμάσαι νὰ τὴν ἔχῃς ξανασυναντήσῃ καμμιά φορὰ στὸ πάρκο;

— Ὅχι, ποτέ. Καὶ ὅμως γνωρίζω ὅλους τοὺς μικροεμποράκους ποὺ ἔρχονται ἐδῶ. Αὐτὴν ὅμως,

τόσο γριά, καὶ τόσο καμπουριασμένη, με τὸ μαῦρο σάλι ποὺ τὴν σκέπαζε τὸ κεφάλι καὶ τὸ πρόσωπο, ὅχι, δὲν τὴν εἶχα ξαναῖδε.

— Παιδὲς ξέρει κιόλας ἂν πουλοῦσε στ' ἀλήθεια παιχνίδια. Μπορεῖ νὰ μασκαρεύτῃ ἔτσι γιὰ νὰ βρῇ τρόπο νὰ σὲ πλησιάσῃ.

— Καὶ γιὰ νὰ μὴ τὴν γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔλεγε πῶς τὴν παραφυλά-

νε. Καὶ ὅμως δὲν τὸ κατάφερε.

— Καὶ ποιὸς στὸ λέει πῶς ἦταν στ' ἀλήθεια γυναίκα; Μπορεῖ νὰ ἦταν καὶ ἄντρας ντυμένος γυναικεῖα.

Ἡ Ἀνναμπέλλα κοντοστάθηκε.

— Καὶ γιατί; ρώτησε με ἀπορία τὸν Ρικάρντο.

— Ἐέρω γὼ; Αὐτὴ ἢ ἰδέα μοῦ πέρασε καθὼς σκεπτόμουν σὲ ποῖο κίνδυνο νὰ ἔβαζε ἄραγε τὸν ἑαυτό της προσφέροντάς σου τὴν κούκλα. Καὶ εἶπα μέσα μου πῶς ἴσως νὰ ἦταν ἄντρας.

Ἡ μικρούλα ἔμεινε γιὰ μιὰ στιγμή συλλογισμένη. Ὑστερὰ κούνησε τὸ κεφάλι της καὶ εἶπε:

— Ὅχι, ἦταν γυναίκα. Ἡ φωνὴ της ἦταν βραχνή κι' ἔμοιαζε μ' ἄντρίκια, μὰ ἡ ἰδέα ἦταν κοντὴ καὶ μικροκαμωμένη. Εἶναι ἀλήθεια πῶς τὸ πρόσωπό της ἦταν μισοκρυμμένο κάτω ἀπὸ τὸ σάλι κι' αὐτὸ δὲν τῷκανε βέβαια γιὰ νὰ φυλαχτῇ ἀπὸ τὸ κρῦο τώρα μέσα στὸ κατακαλόκαιρο.

Σώπασε καὶ στὸ τέλος εἶπε πάλι.

— Ἀλλωστε, εἶτε ἄντρας ἦταν, εἶτε γυναίκα, τί ἔχει νὰ κάνῃ; Μόνο ἕνα πρᾶγμα ἔχει σημασία. Νὰ ξαναβρῶ τὴν κούκλα.

— Ἀλήθεια, συμφώνησε ὁ Ρικάρ-

ντο, πρέπει νὰ ξαναβρούμε τὴν κούκλα, μὰ πῶς; Ἀχ, γέρο Λύκο μου.

ἂν ἦσουν ἄστυνομικὸ σκυλλὶ θὰ μποροῦσε νὰ με βοηθήσῃ.

Ἀκούγοντας τ' ὄνομά του ὁ σκύλος τρίφτηκε στα πόδια τοῦ μικροῦ τοῦ κυρίου.

— Ὁ καὶ μένος ὁ Λύκος, ἔκαμε ἡ Ἀνναμπέλλα χαϊδεύοντάς τον. Μὰ γιὰ νὰ βρῇ αὐτοὺς τοὺς δύο θὰ ἔπρεπε νὰ τοὺς εἶχε ἰδεῖ.

— Ὡ, ἂν τοὺς εἶχε ἰδεῖ τότε θὰ

Ὁ Ρικάρντο ἔφυγε τρέχοντας πρὸς τὸ βάθος τοῦ πάρκου (Σελ. 2, στ. β')

ἐγὼ δὲν φοβάμαι. Ἀπλάθῃ φοβάμαι τί θὰ πῇ ἡ θεὰ Ὀνωρίνα. Ἦταν δὲ πῶς τῆς φέρνω λιγώτερα χρήματα ἀπ' ὅσα πῆρα. Ἐδῶσα τρία φράγκα στὴ γριά καὶ μερικὰ θὰ μοῦ πεσαν στὸ πάρκο.

— Μπᾶ, ἔκανε ὁ Ρικάρντο, σηκώνοντας τοὺς ὤμους, βρές της μιὰ ὁποιαδήποτε δικαιολογία καὶ θὰ τακτοποιηθοῦν τὰ πράγματα.

— Δὲν εἶναι τόσο εὐκολο, ὅσο τὸ νομίζεις, ἀναστέναξε ἡ Ἀνναμπέλλα, κι' ὅσο γιὰ τὴν κούκλα δὲν θέλω νὰ τῆς κάνω διόλου λόγο.

— Καὶ γιατί;

— Γιατί εἶναι ἀξία νὰ με δείρῃ ἂν φαντασθῇ πῶς κάτω ἀπὸ τὴν περρούκα τῆς κούκλας μπορεῖ νὰ ἦσαν κρυμμένα χρήματα.

— Σὲ δέρνει συχνά; ρώτησε ὁ Ρικάρντο ζαρώνοντας τὰ φρύδια του.

— Ὅχι, ποτέ-ποτέ. Ἀλλὰ δὲ βαρύνεσαι, εἶμαι συνειθισμένη, πρόσθεσε ἀναστενάζοντας μ' ἐγκαρτέρηση.

Ἐἶχαν πιά φθάσει μπροστὰ σὲ μιὰ χαμηλὴ πόρτα ποὺ ἀπὸ πίσω της διακρίνονταν μιὰ στενὴ αὐλὴ καὶ μιὰ σιδερένια σκάλα ποὺ ἀνέβαινε στριφογυριστὰ στὸ ἀπάνω πάτωμα.

— Θέλεις νάρθῃ μαζί σου ἐπάνω; πρότεινε ὁ Ρικάρντο.

— Ὅχι, εὐχαριστῶ. Ἀν ἡ θεὰ μου ἔδλεπε πῶς χασομέρησα ἐπειδὴ ἤμουνα μαζί σου, ὁ Θεὸς ξέρει τί θὰ ἔλεγε καὶ σὲ μένα καὶ σὲ σένα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

60 ΧΡΟΝΙΑ

Στὴ «Διάπλαση τῶν Παιδῶν»

Ἐξήντα χρόνια! Τρεῖς γενεές Ἀνάθεμψι, μεγάλωσε. Γι' αὐτὴν καμάρω! Τὰ κοριτσόπουλα γενήσαν νεῖες. Καὶ τὸ παιδάκι, παλληκάρω!

Πάππους, γαγιές, παιδιὰ, γονεῖς, Ἐχόρτιας με τοῦ Θεοῦ τὸ θεῖο μάννα! Ἀκούραστη, γερή, ὅπως κανεῖς! Τί στοργικὴ καὶ σπάνια μάννα!

Κι' ἐνοιῶσε ἀνέκφραστη χαρὰ, Πούδε παιδιὰ της με τιμὲς γεμάτα! Τὰ χρόνια δὲν τὴν βόρουναν, παρὰ τὴν ξαναοἰώνουν ὅλα νεῖατα!

Κι' ἀπὸ τὸ θοῖμαβρο αὐτὸ Πλούτη δὲν ζήτησε καὶ μεγαλεῖα! Κέσδος μεγάλω, τρανταχτό, Ἡ ἀγάπη τῶν παιδιῶν της κι' ἡ λατρεία!

ΦΑΚ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

1. ΣΑΡΠΗΛΩΝ, Ἀθῆναι. Ἀ' Βραβεῖον Διαγωνισμοῦ Κρυπτογραφήματος. — 2. ΜΑΡΙΑ ΚΑΓΙΑ, Πειραιεύς. Ἰσοτίμος Α' Βραβεῖον 279ου Διαγ. Ἀύσεων. — 3. ΓΚΑΛΙΚ, Καλάνδος. Ἰσοτίμος Α' Βραβεῖον 265ου Διαγ. Ἀύσεων. — 4. ΚΟΥΛΑ Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Ἀσουλεῦππη. Ἀ' Βραβεῖον 280ου Διαγ. Ἀύσεων. — 5. ΜΙΧ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Λευκοπυργώτης, Θεσσαλονίκη. Α' Βραβεῖον Διαγών. Καλλιγραφίας καὶ 277ου Διαγών. Ἀύσεων.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΚΑΠΟΙΑ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑ

Σάν κοιρασμένα βλέφαρα κλειστά,
Κάποια άκρογιαλία άπλώνονται στο
Τού ήλιου που ψιχάλιζε γελαστά
Τών χρυσαχιδών τ' όλομέταξο μα-
[γνάδι.

Κάτι προσμένουνε πού δέ θάρρη,
Κι' όλα γύρω είναι άβέβαια και γαλήνια
Ούτε βουνά βαρεία ούτε βράχιο όρθιο
Μόνο μακριά πηδούνε τά δελφίνια.

Κάποτε-κάποτε ξανοίγει ένας καπνός,
Κάποιο βαπόρι πού ποτέ δέ θά πλη-
[σιάζη
Ώσου του όρίζοντα ό βυθός ό άχνός
Τή μακρινήν έλπίδα θά σκεπάση.

Ποτέ δέ φουρτουνιάζουν τά νερά
τά κύματα δειλά άφρίζουνε κι' έκείνα
Και μπλέκουν με τών γλάρων τά φτερά
Κι' άνθίζουν μύρια νούφαρα και κρίνα.

Κι' έτσι σ' άνησυχία παντοτεινή
Σάν άδειανά από λούλουδα άνθογυάλια
Μένουν στην ίδια αιώνια προσμονή
Κάποια δειλά, άχνορρόδινα άκρογιαλία..
'Αγκάθι [Α]

ΕΝΑ ΠΑΘΗΜΑ

Καθόμαστε τότε στον Πειραιά και
πήγαινα στην έκτη δημοτικού. Δέ θυ-
μάμαι άν έφταιγα πάντα εγώ, μά φαί-
νεται μου είχε «βγή τόνομα» κι' οι τι-
μορίες έπεφταν βροχή.

'Απ' όλα τά έπεισόδια, ζωηρότερα
θυμάμαι αυτό πού θά σάς πώ:

'Ενα πρωί, πού άσφαλώς θά τό πα-
ραξύλωσα, ό δάσκαλος θυμόσε πολύ
και μου είπε να φύγω και να μη ξα-
ναγυρίσω, άν δέν φέρω τόν κηδεμό-
να μου.

Βγήκα μουνδιασμένος από τό σχολείο,
άλλά ούτε ιδέα να πάω σπíti. 'Ηταν
άκόμα δέκα ή ώρα, πώς να τούς δικαιω-
λογούσα την τόσο γρήγορη έπιστρο-
φή μου;

Πήρα λοιπόν τόν αντίθετο δρόμο.

Πήγαινα άργά άργά χαζεύοντας στις
βιτρίνες Ώσου νάρθη τό μεσημέρι να
γυρίσω σπíti. Και τ' άπόγευμα, έ, δέν
άπελπιζόμουν εύκολα, κάπως θά τά
διόρθωνα.

Προχωρώντας έτσι έφθασα σε μιá
πλατεία και στάθηκα κοιτάζοντας ά-
φρημένα την κίνηση. Λίγο πιό κει
στεκόταν ένας κουλουρτζής με την κάσ-
σα του γεμάτη κουλούρια. Μου ήρθε ή
δόξη να φάω ένα και τόν πλησίασα.
'Εντελώς ξαφνικά τότε — ίσως έπειδή
μου φάνηκαν πονηρά τά μάτια του —
μου κατέβηκε μιá ιδέα πού νόμιζα πώς
θά μου γλύτωνε την τιμωρία πού με
περίμενε στο σπíti.

Χωρίς να πολυσκεφθώ έκανα όρθά-
κοψτά την πρότασή μου στον κου-
λουρτζή:

— Άκου καλέ, μ' έδιωξε ό δάσκα-
λος για να φέρω τόν κηδεμόνα μου. Άν
σου δώσω ένα τάλληρο έρχεσαι να πα-
ρουσιαστής. Έσύ, να με γλυτώσης από
την τιμωρία;

Φαίνεται πως θάταν κι' αυτός. . . ρά-
στα. Χαμογέλασε, άλλωστε τό χέρι για
τό τάλληρο και χωρίς άλλα λόγια τρα-
βήξαμε για τό σχολείο.

'Από τή μιá ήμουν εύχαριστημένος
πού θά άπέφευγα την τιμωρία, μά έ-
τρεμα κιόλα γι' αυτό πού έκανα.

'Όταν φθάσαμε ό δάσκαλος ήταν
στο γραφείο. 'Αφησα να περάση ό
κουλουρτζής κι' ύστερα μπήκα με σκυμ-
μένο τό κεφάλι.

— Αυτό τό παλιόπαιδο μου είπε, άρ-
χισε ό κουλουρτζής.

— Ναί, ναί, έκαμε ό δάσκαλος κι'
άρχισε να λέει του ψευδο- κηδεμόνα
μου για τις άταξίες μου, ότι έδινα τό
κακό παράδειγμα κι' ένα σωρό άλ-
λα. 'Ο κουλουρτζής δέν έλεγε τίποτα
μόνο μ' άγριοκοίταξε, κι' όταν σάπασε
ό δάσκαλος ήρθε πιό κοντά μου.

— Έτσι λοιπόν έ; φώναξε. 'Εγώ γυ-
ρίζω στους δρόμους να πουλήσω κου-
λούρια για να σε μάθω πέντε γραμμα-
τα κι' έσύ τά φορτώνεις στον κόκκορα
και κάνεις τρέλλες! Νά, λοιπόν πα-
λιόπαιδο για να μάθης άλλη!φορά.
Νά,νά.

Τί σκαμπίλια ήταν εκείνα! Βούηξαν
τ' αυτιά μου, κι' άκούμπησα στο γρα-
φείο. Κι' ένώ έφερνα τά χέρια μου
στα πονεμένα μου μάγουλα είδα τόν
κουλουρτζή να βγαίνει. . . κατασυγ-
χισμένος.

Μου άξιζε όμως ή τιμωρία, δέν εί-
ναι έτσι;

'Ομήλη [Α]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Κώστας. — Άσκημο πρᾶγμα νάναι κα-
νείς κουφός. Νά βλέπη να κουνιούνται
στόματα και να μην άκούη τί λένε.

Καίτη. — Τότε καλύτερα νάναι και τυ-
φλός, για να μη βλέπη να κουνιούνται
τά στόματα.

Δοξασμένο 'Ακρωτήρι

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ
συνδρομηται παρακαλοῦνται να δη-
λώνουν άμέσως την νείαν των διεθύν-
σεων εις τό γραφείον μας άποστέλλοντες
και δραχμ. 5 διά την έκτύπωσιν της
νέας ταινίας. Άλλως δέν εὔθιυνόμεθα
διά την άπώλειαν των φυλλαδίων των.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πώς κάθε παραγγελία σας
για να εκτελεῖται άμέσως, πρέπει να συνοδεύε-
ται και με μιá τυπωμένη ταινία, άπ' αυτές με τις
όποιες σας στέλλουμε κάθε έδόμηδα τό φύλλο.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

'Αθήναι, 42 δόδος Εὐρυπίδου
την 7 Δεκεμβρίου 1937

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΜΑΣ

'Ο κ. Νικόλαος Π. Παπαδόπουλος, διευ-
θυντής της «Διαπλάσεως», εύχαριστεί, βα-
θιά συγκινημένος, τά καλά Διαπλασόπουλα,
πού θυμήθηκαν να τού στείλουν στην όνο-
μαστική του γιορτή τις άγνές τους εύχές,
με τόσο θερμά κι' ώραία λόγια, σε τηλε-
γραφήματα, γράμματα και εικονογραφημέ-
να δελτάρια. 'Όπως κάθε χρόνο, ή έκδή-
λωση αὐτῇ της άγάπης τών παιδιών μας
άποτελει τή μεγαλύτερη χαρά της γιορ-
τής του.

Σας ξαναθυμίζω στα σᾶς θήμια και στην
'Αλληλογραφία τού παρασμένου φυλλαδίου.
Διαδότες τα πάλι, για να μη χάστε καμ-
μιá από τις προθεσμίες: της άναγένεσης της
συνδρομῆς και τού ψευδωνύμου σας, της
σημείωσης για τά Εὔσημά σας τού 1937
κτλ. Νά ξαναδιαβάσετε έπίσης και τις τρο-
ποποιήσεις τού 'Οδηγοῦ, πού πρώτη φορά
τις δημοσίευσε έκεί μαζεμένες — τρόπον
τινά κωδικοποιημένες. 'Όποιος έχει τό βι-
βλιαράκι τού 'Οδηγοῦ, τό απαραίτητο για
δλους, και διαβάση και τις τροποποιήσεις
πού έχουν γίνει τελευταία, ξέρει πιá όλες
τις διατάξεις πού διέπουν τή διαπλασική
κίνηση.

«Θέατρο για μεγάλα παιδιά» έπι-
γράφεται ένα κομψό βιβλιαράκι από 112
σελίδες πού έγραψε ή συνεργάτριά μου Λί-
λα Καρανικόλα, ή παλιά άγαπητή μας
Λιλάνα. 'Όπως φαίνεται από τόν τίτλο,
περιέχει όλο θεατρικά έργα για παιδιά,
πάντε δραματάκια και μιá κωμωδία. Είναι
όλα χαριτωμένα —μερικά άλλωστε έχουν
πρωτοδημοσιευθεί στο περιοδικό μας— και
τά συσταίνω θερμά στα μεγαλύτερα Δια-
πλασόπουλα, και για διάβασμα βέβαια, άλ-
λά προπάντων για παράσταση σε σχολι-
κές και οικογενειακές γιορτές. Τό βιβλια-
ράκι, έκδοση Γκοβόστη, τό βρίσκετε σ' όλα
τά βιβλιοπωλεία.

Με πολλή χαρά έλαβα ένα μεγάλο γράμ-
μα από τόν άγαπητό μου παλιό φίλο και
συνεργάτη Κ. Π. Δευκαλλίτη, τόν άλλοτε
Μαννόφ, πού είχε να φανή τόσο και-
ρό. Μου γράφει για τά ταξίδια πού έκαμε
τελευταία και για τή μεγάλη εύχαρίστηση
πού είχε να γνωρίση, παντού όπου πήγε,
πολλά παλιά και νέα Διαπλασόπουλα. Μό-
νο τή Μεγάλη 'Ελλάδα δέν κατάφερε να
βρῇ στην Πάτρα — κανένας, λέει, δέν ήξε-
ρε να τού πῇ τό σπíti της— και λυπήθηκε
πολύ. Τόν εύχαριστώ για τή συνεργασία
του κι' έλπίζω να με θυμάται τώρα πιό
συχνά.

'Αντερος Νίκη, αυτό, καθώς θα ει-
δες, σου ένερκισα και χάρω πολύ για την
άπόφασή σου και την πλατειά σου γνωρι-
μία. 'Όσο για τόνειρο πού έχεις —να μη γί-
νγη άπλως μιá καλή νοικοκυρά, αλλά να
κάμης κάτι πιό σπουδαίο και πιό γενικά
ώφέλιμο—είν' ένα πολύ σύγνευκό νειρο
και δέν έχω παρὰ να σ' έπαινέσω. Έχε το
πάντα στο νοῦ σου και στην καρδιά σου,
και θά ιδῇς άργότερα με τί τρόπο θά τό
πραγματοποιήσης. Γιατί είναι ωρίς άκό-
μα, άφού δέν έκλεισε τά δεκαπέντε και
πᾶς στην Δ' τού Γυμνασίου.

Νικόλας Γ. Βαλετόπουλος, κι' ή δεύτε-
ρη άπόπειρά σου είναι βέβαια μιá δεύτερη
άποτυχία: τό σκίτσό σου δέν λέει τίποτα,
ούτε είναι καλᾶ σχεδιασμένο. Βλέπω όμως
πώς θέλεις να έπινόγης πρωτότυπα πράγ-
ματα, κι' αὐτῇ ή βάση είναι σπουδαία. Έ-
ξακολούθησε λοιπόν, κάτι καλό μπορεί να
κάμης μιá μέρα, και μη σε νοιάζη άν κι'
ή τρίτη, κι' ή τέταρτη άπόπειρά θά είναι
πιλί άποτυχίες. Τά καλά κόποις—και χρό-
νῳ—κτώνται. . .

Δοξασμένο 'Ακρωτήρι, ποικίλο κι' ώ-
ρατο τό γράμμα σου όπως πάντα. Έννοώ
αὐτό πού μου έγραψες στις 23 τού Νοέμ-
βρη. Έπλησίαζε τότε να τελειώση ό χρό-
νος μου, αλλά τώρα τελειώσε. Πῶς σου
φάνηκε λοιπόν ή αρχή τού νέου; Ναί, την
πρωτομή τού Πολέμη τή μετατόπισαν από
έκει πού την έστησαν στην αρχή, αλλά
και τώρα καλᾶ είναι. Θά ήταν, υποθέτω,
πολύ καλή ή ανάλυσή σου για τή «Στα-
χομαζώχτρα» τού Παπαδιαμάντη και δι-
καία σου την έπαινέσε ό καθηγητής.

Είσαι από τούς πρώτους πού άνανέω-
σες, Κωνσταντίνε Δ. Γεωργόπουλε, μό-
λις διάβασες την πρόσκλησή μου, και σ'
εύχαριστώ πολύ. Έλπίζω να σου άρσεν
έξαρχῃς τά νέα μου μυθιστορήματα και με
την ίδια, και μεγαλύτερη ακόμα, άνυπο-
μονησία να περιμένῃς τις συνέχειές τους
και φέτος όπως και πέρου. Ταινίες από τό
φυλλάδιό σου να έσωκλείης στο γράμμα
σου όταν μου παραγγέλλης να σου στείλω
τίποτα. Αυτό εύκολύνει την έκτέλεση της
παραγγελίας.

Νά είσαι, Έρμίνη, συνδρομητρια ξη
χρόνια, να έχης και ψευδώνυμο από πέρ-
ου, και να μη μου γράφης ποτέ ένα γράμ-
μα, δέν είναι παράξενο; Άς είναι, τώρα
πού έκκμασε την καλή αρχή, έλπίζω να έ-
ξακολουθήσης. Περιττό να σου πῶ πόσο
μ' εύχαρίστησε τό γράμμα σου. Οι παραγ-
γελίες σου έγιναν κι' εύχαριστώ πολύ.

Κατάσκοπε 33, και τό γράμμα σου
ένδιαφέρον, κι' οι άστείες σου ιστορίες
πολύ νόστιμες. Δυστυχώς, έτσι πού είναι
άντιγραμμένα τά σκίτσα, δέν μπορεί να
δημοσιευθούν. Οι γραμμές έπρεπε να είναι
λεπτότερες, τεχνικότερες, και με πιό ακού-
ρο μελάνι. Τά σκίτσα κι' οι αριθμοί πού
βάζω στις ταινίες — π. χ. στη δική σου
Ζ—495, νή, 13 — είναι σημάδια πού χρη-
σιμεύουν για τή διεκπεραίωση. Μ' αυτά
χωρίζεται τό ταχυδρομείο κατά πόλεις ή
κατά μέρη—άξφωρα, Ζ έχουν όλες οι ται-
νίες της Έπτανήσου, Ω όλες οι ταινίες τών
'Αθηνών και καθεξῆς—με αυτά έπίσης γί-
νεται ή έξέλεξη της άποστολής, μην πα-
ραλειφθηκε τό φυλλάδιο κανενός συνδρο-
μητοῦ, μη μπῆκε κατά λάθος σε άλλο μέ-
ρος κτλ. Έχω δηλαδή ένα σύστημα για
τή διεκπεραίωση, πού δέν είναι βέβαια να
σου τό έξηγήσω, αλλά, πού χάρη σ' αυτό,
δέν γίνεται ποτέ κανένα λάθος κι' όλοι οι
συνδρομηται λαβαίνουν τά φυλλάδιά τους
τακτικά—έκτός άν παραπέση κανένα στο
ταχυδρομείο.

Δευδοσυργιώτη, άν και τά μαθήματά
σου φέτος είναι πολλά και δύσκολα κι' έ-
χης άκλόνητη άπόφαση ναρτισέουσης, έλπί-
ζω να βρίσκης κάπου-κάπου καιρό και για
κανένα γραμματάκι, σαν αυτό πού τόσο μ'
εύχαρίστησε. Η φωτογραφία σου, καθώς
βλέπεις, δημοσιεύεται σήμερα. 'Ο Α. είναι
άκόμη δ' Σ. και τό Χ. όχι.

Σ' άλλους δέν έχω τόπο ναπανάησω σή-
μαρα. Πολλά γράμματα φύλαξα για τό έρ-
χόμενο. Κι' από τά πρώτα, της Άνταλού-
ζας και της Γαλιόρας.

Θυμάστε από πέρου τή μικρούλα Τρού-
ντε Στάρκ, τό κινηματογραφικό άστράκι,
πού έπρόσφερε ένα σημαντικό ποσό για την
'Αεροπορία μας; Δημοσίευσε τότε την εί-
κόνα της. Άλλ' άν θέλετε να την ιδῇτε,
να τή γνωρίσετε και καλύτερα, πηγαίνετε
στον κινηματογράφο Πάνθεον, όπου προ-
βάλλεται τώρα μιá ταινία με τόν τίτλο:
«'Ο Πέτρος είναι κορίτσι». Στην ταινία
αὐτή πρωταγωνιστεί ή Τρούντε Στάρκ.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ
Νέα Ψευδώνυμα: 'Αμάραντος Δό-
ξα, κ. (ι). Ριγολέττος, ά. (ΡΑ). Μυο-
σωτίς, κ. (ΔΠ). Μπουμπουλίνα, κ. (ΤΣ).
'Ολλανδέζα, κ. (!!) Μασκάτ, κ. (ιι). Μα-
ρίδα τού Φαλήρου, κ. (ΑΤ). Μάριος, ά.
(σωματοφύλαξ) Κατάσκοπος 19.ά. (ιιι).
'Αναεώσεις Ψευδωνύμων: Ρο-
ζελέαντια, κ. Λέλια, κ. Ξανθός Κάμεν,
κ. Κίμ, ά. Νίκης Στέφανος, ά. Κυκλα-
μά, κ. Ξανθός Ναύαρχος, ά. Αίινος
Κεφαλληνίας, ά. Χονδροκέφαλος, ά.
'Αρτανίαν, ά. Κερκυραϊκό Διαβολάκι,
ά. Σόνια, κ. Πειθώ, κ. Φοίβη, κ. Μπου-
κλέτ, κ. Μελαχρονίος 'Ανθυποπλοίαρ-
χος, κ. Κλαίλια, κ. S.O.S. ά. Κοκκινο-
σκούφιτσα, κ. Φρανσίνια, κ. Μπέτιν
Ντάλ, κ. Δοξασμένο 'Ακρωτήρι, ά. Με-
γαλοπολίτισσα, κ. Μαυρο Διαμάντι, κ.
'Ανοιξιάτικο Χαμόγελο, κ. Αφανής 'Η-
ρωας, ά. Κυρίαρχος τού Διαπλασόκο-
μου, ά. Πουλί της Σοφίας, ά.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΩΡΟ ΣΤΟ ΦΑΙΔΩΝΑ
23ο Δελτίο Εισφορών
'Από προηγούμενες εισφορές δρ. 3,322
Ταγγάνικο Τραγουδι . . . » 12
Μ. Γ—Δ » 20
'Αμαλία Πόλλη » 100
Εὐαγγελίτσα Ν. Παπαδή
μητρίου » 10
Γεωργία Ταρσοῦλη . . . » 100
Μαρίδα τού Φαλήρου . . » 25
Π. Δ. Σεφερλής » 100
Τό όλον μέχρι 9 Δεκεμβρίου: δρ. 3,689

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.
'Απορρίπτονται: «Χαρά μελαγχολία»
τού Στριανού. Τό θέμα άσυνεχές και τό
γράψιμο καλό. 'Αλλά ή διατύπωση πολύ
συνειδημένη: «'Ο 'Ηρακλής μεταβῇ 'Α-
ρετής και Καλίας». Πολύ κοινότοπος τρό-
πος τού να έκφράση κανείς την άμφιτα-
λάντευση του άνάμεσα σε δύο κατευθύνσεις.
—«Τά Συριανά Διαπλασόπουλα» τού 'Υ-
ποπλοίαρχου Κρίστian. Σταλθηκε πριν
από τή δήλωση τού προηγούμενου φύλλου
άλλά όπωςδῆποτε δέν ήταν δημοσιεύσιμο.
'Αχαροί στίχοι, φτωχές όμοιοκαταληξίες,
όχι πολύ έξυπνη σάτυρα. —Τά λόγια τού
Σωκράτη τού Μικρού Φιλόσοφου. 'Η έμ-
μετρη άπόδοση ύστερεῖ μά ή προσπάθεια εί-
ναι άξέπαινη, γιατί μετάφραση μύθου τού
Λαφοντάν σε στίχους είναι άδυσκόλωτο
πράγμα. Τό τελευταίο τετράστιχο μόνο
είναι καλό:

'Ο καθείς τόν φίλο κάνει
μά όποιος τόν πιστεύει χάνει.
Φίλοι βρίσκονται πολλοί.
μά είναι λίγοι στίχοι οι καλοί.
—'Ιθανικό», τού 'Αληξ Έένου. Πολύ ώ-
ρατο τό θέμα και άρκετά καλή κι' ή δια-
τύπωση έκτός από μερικές έξέζητημένες
έκφράσεις: «Ξανόχωρος, τριγυρίζω τόν άρ-
μό μου» (τό ρήμα τριγυρίζω είναι άστά-
δακτο) κλπ. Δέν μ' άρέσει όμως πρώτα τό
σμπέρασμα: ποτέ κανείς δέν κάνει κάτι
άνώφελο, πάντοτε έχει μέσα του, μιá έ-

Νέοι Πνευματ. Ασκήσεις του 1938
ΟΙ ΝΕΟΙ ΟΡΟΙ
Μόνο από μιá συλλογή έχει τό δι-
καίωμα να στείλη καθέννας για τό 1938,
με όσες Πνευματικές Άσκήσεις θέλει,
όχι όμως και περισσότερες από τριάντα.
'Η Συλλογή πρέπει να είναι γραμ-
μένη πολύ καθαρά, με σκούρο μελάνι,
και σε τετράδιο από μεγάλες κόλλες
διαγωνισμού. Και να έχη διαφόρων εί-
δων Άσκήσεις, καινούργιες, έννοείται,
πρωτότυπες, κι' όχι αντιγραμμένες από
παλιούς μου Τόμους.
'Απαραίτητο είναι, μαζί με τό όνο-
μα και τό ψευδώνυμο (άν έχη) ό συνθέ-
της να σημειώνη και την ηλικία του.
Γιατί αὐτῇ τή φορά οι διαγωνιζόμενοι
θά χωρισθούν σε δύο Τάξεις.
Σε κάθε Τάξη χωριστά, θά πάρουν
τά Βραβεία (ένα Πρώτο, δυό Δεύτερα
και τρία Τρίτα) εκείνοι πού, κατά τό
διάστημα τού 1938, θά τούς δημοσιευ-
θούν οι περισσότερες Άσκήσεις — άρα
εκείνοι πού θά στείλουν τις περισσό-
τερες και ώραιότερες—και θά έχουν τις
τιμές και άμοιβές πού όρίζει ό 'Οδηγός
τού Συνδρομητοῦ για τούς Μεγάλους
Διαγωνισμούς (Κεφ. Ε').
Δωρεάν μπορούν να λάβουν μέρος
όσοι συνδρομηται ή άδέλφια τους έχουν
ή θά έχουν ψευδώνυμο έγκειμένου για
τό 1938. Οι συνδρομηται ή τάδελφια
τους πού δέν έχουν ψευδώνυμο, πρέ-
πει να στείλουν, μαζί με τή Συλλογή
τους, και πέντε δραχμές για δικαίωμα
συμμετοχής. Κι' οι άγοραστai ή άπλοι
άναγνώστai δρ. δέκα.
Δίνω μεγάλη προθεσμία, για να κά-
μη καθέννας τή Συλλογή του όταν θά
έχη καιρό κι' ήσυχία: ως τό τέλος
Μαΐου, δηλαδή έξη όλάνετους μήνες.
'Εννοείται όμως, πῶς όσo νωρίτερα
στείλει κανένας τή Συλλογή του, τόσο
περισσότερες Άσκήσεις θά τού δημο-
σιευθούν και τόσο περισσότερες πιθα-
νότητες θά έχη για βραβείο.

Όσο να λάβω άρκετές καινούργιες
Συλλογές, θά δημοσιεύω Άσκήσεις από
τις Συλλογές πού έχω λάβει για τό
1937. Έννοείται πῶς κι' οι συνθέτες
πού έχω ακόμα άρκετές άδημοσίευτες
'Ασκήσεις τους—Δοξασμένο 'Ακρωτήρι,
'Ηλιοπερίχνη, Πρόμαχος της 'Ελευ-
θερίας, Διερώση κ.ά.—μπορούν να
μου στείλουν και νέα Συλλογή για τό
1938, άλλ' αὐτοί περὶ τά τέλη της προ-
θεσμίας, ώστε να τή χρησιμοποιήσω
για τή Β' Έξαμηνία.

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πώς κάθε παραγγελία σας
για να εκτελεῖται άμέσως, πρέπει να συνοδεύε-
ται και με μιá τυπωμένη ταινία, άπ' αυτές με τις
όποιες σας στέλλουμε κάθε έδόμηδα τό φύλλο.

Νά είσαι, Έρμίνη, συνδρομητρια ξη
χρόνια, να έχης και ψευδώνυμο από πέρ-
ου, και να μη μου γράφης ποτέ ένα γράμ-
μα, δέν είναι παράξενο; Άς είναι, τώρα
πού έκκμασε την καλή αρχή, έλπίζω να έ-
ξακολουθήσης. Περιττό να σου πῶ πόσο
μ' εύχαρίστησε τό γράμμα σου. Οι παραγ-
γελίες σου έγιναν κι' εύχαριστώ πολύ.

Κατάσκοπε 33, και τό γράμμα σου
ένδιαφέρον, κι' οι άστείες σου ιστορίες
πολύ νόστιμες. Δυστυχώς, έτσι πού είναι
άντιγραμμένα τά σκίτσα, δέν μπορεί να
δημοσιευθούν. Οι γραμμές έπρεπε να είναι
λεπτότερες, τεχνικότερες, και με πιό ακού-
ρο μελάνι. Τά σκίτσα κι' οι αριθμοί πού
βάζω στις ταινίες — π. χ. στη δική σου
Ζ—495, νή, 13 — είναι σημάδια πού χρη-
σιμεύουν για τή διεκπεραίωση. Μ' αυτά
χωρίζεται τό ταχυδρομείο κατά πόλεις ή
κατά μέρη—άξφωρα, Ζ έχουν όλες οι ται-
νίες της Έπτανήσου, Ω όλες οι ταινίες τών
'Αθηνών και καθεξῆς—με αυτά έπίσης γί-
νεται ή έξέλεξη της άποστολής, μην πα-
ραλειφθηκε τό φυλλάδιο κανενός συνδρο-
μητοῦ, μη μπῆκε κατά λάθος σε άλλο μέ-
ρος κτλ. Έχω δηλαδή ένα σύστημα για
τή διεκπεραίωση, πού δέν είναι βέβαια να
σου τό έξηγήσω, αλλά, πού χάρη σ' αυτό,
δέν γίνεται ποτέ κανένα λάθος κι' όλοι οι
συνδρομηται λαβαίνουν τά φυλλάδιά τους
τακτικά—έκτός άν παραπέση κανένα στο
ταχυδρομείο.

Δευδοσυργιώτη, άν και τά μαθήματά
σου φέτος είναι πολλά και δύσκολα κι' έ-
χης άκλόνητη άπόφαση ναρτισέουσης, έλπί-
ζω να βρίσκης κάπου-κάπου καιρό και για
κανένα γραμματάκι, σαν αυτό πού τόσο μ'
εύχαρίστησε. Η φωτογραφία σου, καθώς
βλέπεις, δημοσιεύεται σήμερα. 'Ο Α. είναι
άκόμη δ' Σ. και τό Χ. όχι.

Σ' άλλους δέν έχω τόπο ναπανάησω σή-
μαρα. Πολλά γράμματα φύλαξα για τό έρ-
χόμενο. Κι' από τά πρώτα, της Άνταλού-
ζας και της Γαλιόρας.

Θυμάστε από πέρου τή μικρούλα Τρού-
ντε Στάρκ, τό κινηματογραφικό άστράκι,
πού έπρόσφερε ένα σημαντικό ποσό για την
'Αεροπορία μας; Δημοσίευσε τότε την εί-
κόνα της. Άλλ' άν θέλετε να την ιδῇτε,
να τή γνωρίσετε και καλύτερα, πηγαίνετε
στον κινηματογράφο Πάνθεον, όπου προ-
βάλλεται τώρα μιá ταινία με τόν τίτλο:
«'Ο Πέτρος είναι κορίτσι». Στην ταινία
αὐτή πρωταγωνιστεί ή Τρούντε Στάρκ.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ
Νέα Ψευδώνυμα: 'Αμάραντος Δό-
ξα, κ. (ι). Ριγολέττος, ά. (ΡΑ). Μυο-
σωτίς, κ. (ΔΠ). Μπουμπουλίνα, κ. (ΤΣ).
'Ολλανδέζα, κ. (!!) Μασκάτ, κ. (ιι). Μα-
ρίδα τού Φαλήρου, κ. (ΑΤ). Μάριος, ά.
(σωματοφύλαξ) Κατάσκοπος 19.ά. (ιιι).
'Αναεώσεις Ψευδωνύμων: Ρο-
ζελέαντια, κ. Λέλια, κ. Ξανθός Κάμεν,
κ. Κίμ, ά. Νίκης Στέφανος, ά. Κυκλα-
μά, κ. Ξανθός Ναύαρχος, ά. Αίινος
Κεφαλληνίας, ά. Χονδροκέφαλος, ά.
'Αρτανίαν, ά. Κερκυραϊκό Διαβολάκι,
ά. Σόνια, κ. Πειθώ, κ. Φοίβη, κ. Μπου-
κλέτ, κ. Μελαχρονίος 'Ανθυποπλοίαρ-
χος, κ. Κλαίλια, κ. S.O.S. ά. Κοκκινο-
σκούφιτσα, κ. Φρανσίνια, κ. Μπέτιν
Ντάλ, κ. Δοξασμένο 'Ακρωτήρι, ά. Με-
γαλοπολίτισσα, κ. Μαυρο Διαμάντι, κ.
'Ανοιξιάτικο Χαμόγελο, κ. Αφανής 'Η-
ρωας, ά. Κυρίαρχος τού Διαπλασόκο-
μου, ά. Πουλί της Σοφίας, ά.

στο και άμυδρή έλπίδα για την τελική επιτυχία. Έπειτα δέ, ύστερα και ή σιχουρ-γία και μερικές φράσεις είναι πολύ φτω-χές κι' άταίριαστες για ποίημα, «όταν τ'α-σκέπτεται κανείς τ'ά χάνει» κ. ά.— «Από-ψε» του *Θλιμμένου Χαμόγελου*. Υπερ-μνηστικό και υπερφυρικό. Πάρα πολλά λόγια από τ'ά όποια δέν βγαίνει ούσία.—Θά εξακολουθήσω.

Η Διάπλασις άσπάζεται τούς φίλους της. *Σκυριανόπουλο* (τίς έλαβα' περιμέ-νω και τό άλλο σου γράμμα, λιγώτερο β-μως βιαστικό και δυσανάγνωστο). *Όρει-νών Κερκύρας* (έλαβα' όρραία πράγματα, βλέπω, προβάλλει ό σχολικός σας κινήμα-νογράφος' τό ταξίδι με βολίδα στούς πλα-νής θα σου θύμις τό «Πρός τ'ά "Αστρα"»). *Σόνιαν* (έλαβα, εύχαριστώ πολύ και πε-ριμένω τό μεγάλο γράμμα). *Μαγεμένο Βασιλόπουλο* και *Μαγεμένη Βασιλο-πούλα* (δεκέτες) *Δανάην Χαρίτου* (έστειλα φυλλάδια 8 και 40). *Μικράν Άνθοπό-λιδα* (εύχαριστώ πολύ για τήν ανανέωση και τό ξεσπάθωμα' νά έλπιζω πώς φέτος θα μου γράψης συχνότερα και περισσότε-ρα ;). *Γλυκώπιδα Άθήνην* (εύχαριστώ πολύ' θα είδες τήν έγκρισή' όχι, δέν άνη-συχώ, περιμένω μ' έμπιστοσύνη). *Ταυρο-μάχον* (δέν πειράζει' εύχαριστώ πολύ για δλα'). *Σαλωνίτισσαν, Σγουρό, Μεγαλο-πολίτισσαν* κτλ. κτλ.

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά τήν 5 Δεκεμβρίου άπαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 284ου Διαγωνισμού Λύσεων, ΑΙ λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί μέχρι τής 11 Φεβρουαρίου.

15. Δεξιόγραφος

Ό τροχός δημοτική
Κι' ένα κράτος στην Άσία,
Μας δωροῦν όπωρικά
Μ' όψη όρραία μά κι' ούσία.
Λαχαγός Ριχτέφεν

16. Συλλαβόγραφος

Τρωτικό για τήν αρχή,
Έπειτα προσωπική,
Και στο τέλος
Κάποιο μέλος
Βάζω, και θωρο' έμπρός μου
Ποταμό του Νέου Κόσμου,

Τό αυτό και ός Δεξιόγραφος

Στήν αρχή ένα τρωτικό.
Νεοέλληνα προσθέτω
Ποιητή σατυρικό,
Κι' έκπληκτος κοιτάζω έμπρός μου
Ποταμό του Νέου Κόσμου.
Όρεινός Κερκύρας

17. Αναγραμματισμός

Κάποιο σπαρτιάτη βασιλιά
Ανάποδα διαβάξω,
Κι' ενώ μιλούσα δυνατά,
Κάτι μου λέν και τή φωνή
Άμέσως κατεβάζω.

Πόλις των Όνειρων

18. Δικτυωτόν

***** = Ποταμός τής Γαλλίας

***** = Μέγα φυτόν

***** = Η μακαριότης των
[Βουδδιστών]
***** = Τήν γράφει ό ιατρός.
Και καθέτως τ'ά ίδια.
Άνδιαμένη Γαζία

19. Κρυπτογραφικόν

123456783 = Πόλις κράτους τ. Αμερικής
2342571 = Υίος τής Γής
37171 = Κακό
42671 = Ποταμός τής Εύρώπης
52371 = Θεός άρχαίος
62471 = Κατοικίδιον
7423 = Σύνδεσμος.

Λαμαρτίνος

20-24. Μαγικόν Γράμμα

Τή άνταλλαγή ενός γράμματος εις έ-κάστην των κάτωθι λέξεων δι' ενός άλ-λου, πάντοτε του αυτού, νά σχηματι-σθούν άνευ αναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις :

αερός, όξος, τόμος, άνία, ρεύμα.
Δοξαμένο Άκρωτήρι

25. Άκροστιχίς

Τάρχικα των κάτωθι ζητουμένων λέ-ξεων αποτελούν πόλιν τής Στερεάς Έλ-λάδος :

1, Πολεμικόν πλοΐον· 2, Μεγάλη θεά·
3, Ποταμός τής Ρωσσίας· 4, Ένζοξος
πρωτεύουσα· 5, Μέγα άσιατικόν κράτος.
Ηπειρωτόπουλο

26. Έλλιποσύμφωνον

αη-οια-οο-υιου

Λεϋλά

27. Γεῖφος

ο ο
ο Φ ο σά, πώς ; χαλ
ο ο ο τί ; ναί ών
ο ο

Πεντάμερση

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσεων του φύλλ. 39.
465. Γαλαξειδι (γάλα, ξύδι).— 466.
Κλιμαξ-κλίμα.— 467. Όλένη-Ελένη.—
468. Ό Όλύμπιος, ή Όλυμπία, τό Ό-
λυμπεϊόν.— 469.

ΕΙΣ
ΕΠΟΣ
ΕΛΠΙΣ
ΕΡΕΒΟΣ
ΕΛΕΥΣΙΣ
ΕΤΕΟΚΛΗΣ
ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ
ΕΥΚΑΛΥΠΤΟΣ
470-474. Διά
του Ρ : κάπρος,
βάρος, Ραούλ,
Πάρις, κρινώ.—
475. ΙΟΥΣΤΙ-
ΝΙΑΝΟΣ (ΙΟΥ-
δάνης, Ύστά-
σης, Τίβερις, Νικάνωρ, Άντισθένης,
ΌΣιρις).— 476. Τά καλά κόποις κτών-
ται.— 477. Η ύπομονή νικά τας δυσκο-
λίας (υ υπό μω, νί, νί, κ'α, τας δίς,
κ'ολ Ιάς),

ΤΡΟΥΝΤΕ ΣΤΑΡΚ

Η μικρούλα βιεννέζα Στάρ που
τό συνηθισμένο ενδιαφέρον της
για τήν Βασιλική Αεροπορία μας
τήν έκανε νά σπάση δυό φορές
τόν κουμπάρά της για νά ατελή
1500 δραχ. μέσω τής «Διαπλά-
σεως» και 1000 μέσω τής «Βρα-
δυνής».

Η πιό μικρή — μόλις 6 χρο-
νών — από τις μεγαλύτερες βεν-
τέτες του κόσμου που θα τήν ά-
γαπήσουν μικροί και μεγάλοι με
τήν πρώτη της δημιουργία

Ο ΠΕΤΡΟΣ

ΕΙΝΑΙ... ΚΟΡΙΤΣΙ

που παίζεται με τόσο επιτυχία στο

«ΠΑΝΘΕΟΝ»

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 έως 10 τό πολύ λέξεις με άπλά στοι-
χεία όρ. 6, τό ελάχιστον τίμημα. Πέραν των 10
λέξεων 60 λεπτά ή λέξεις· με παχέα δέ στοιχία
όρ. 1 και με κεφαλαία όρ. 1, 50. Ό χωριστός
στίχος όρ. 5. Οι μη συνδρομηταί πληρώνουν τ'ά
διπλά Η προπληρωπή είναι άπαραίτητη

[ΔΗ'—22]

Βασιλέα του Χιοῦμορ, χρόνια πολλά.
Και φέτος στην Άναργύρειο ;
Κυκλαμιά, Ξανθός Ναύαρχος

[ΔΗ'—23]

Αιώνις θρύλλε, στο γιόρτασμά σου εϋ-
χομαι χρόνια πολλά εύτυχημένα.
Κίτρινη Άράχνη

[ΔΗ'—24]

Μερσεντές, Άνδαλούζα, έλαβα και σ'ας
εύχαριστώ. Μά κάποιο λάθος στο φά-
κελλο !... Άγγελοσβεδαίωθητε αν θέλτε.
ΤΣΑΡΕΒΙΤΣ

[ΔΗ'—25]

Ινδιάνα, Νινέττα, γιατί τόσο σιωπή ; Δέν
λάβατε τό γράμμα ; ΤΣΑΡΕΒΙΤΣ

[ΔΗ'—26]

Πόλις των Όνειρων, μύριες εύχες για
τή γιορτή σου.

Δουξ Όπλιγκαντώ

[ΔΗ'—27]

«Ανοικτόκαρδο», μπράβο σας ! πώς κα-
τορθώσατε νά μ' αποκαλύψετε ; Τά
λαγωνικά σας θα σκοτώθηκαν στή δουλειά,
γυρνώντας τις Διαπλάσεις νά βροῦν διευ-
θύνσεις. Μόνο πού ξεχάσατε νά προσθέσετε
και Έλλη. Πώς και δέν τό παρατηρήσα-
τε ! ! ! Καλά τό διαλέξατε τό όνομα του
συλλόγου σας, γιατί μόνο για γέλια είστε.
Μάθετε όμως ν' αποκαλύπτете τ'ά ψευδώ-
νυμα έκείνων που τ'ά κρύβουν και όχι έκεί-
νων που τ'ά διακαλοῦν. Καλύτερα όμως,
μωρουδέλια μου, νά καθήσετε σταυγά σας,
γιατί αυτή ή δουλειά δέν είναι για... ά-
νοικτόκαρδους. Λεϋλά

[ΔΗ'—28]

Μελέκ, Νινέττα, πώς σ'ας φάνηκαν τ'ά
Μστρατιωτικά μαθήματα ; Άμέ' τό
ganga ? Λεϋλά

[ΔΗ'—29]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΑΣ :
Βραβεύομε : Πρώτον : Ντέτεκτιβ-Φάν-
τασμα. Δεύτερον : Κόμης Όπλιγκαντώ.
Τρίτον : Δευκοπυργιώτης. Δοιπούς υπερευ-
χαριστούμεν. Βραβεία θά σταλούν.
«ΝΕΑΝΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ»

[ΔΗ'—30]

Ντέτεκτιβ-Φάντασμα, χρόνια τρισεννι-
χιόμενα. ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ 33

[ΔΗ'—31]

Πάν, θερμότατα συγχαρητήρια και εϋ-
πχές για τήν εισαγωγή σου στο Πανε-
πιστήμιο. (Καθυστερημένη).

Στέφανος τής Δόξης

[ΔΗ'—32]

Εισέρχεται εις τό νέον έτος ή «ΡΑΔΙΟ-
ΕΕΛΛΑΣ» με νέαν έντελώς σύθησις :
Πρόεδρος : Κυρίαρχος του Διαπλάσμο-
σμου. Αντιπρόεδρος : Κατάσκοπος «19».
Γραμματεῖς : Μάριος. Μέλη : Χρυσάν-
θεμο, Πουλί τής Σοφίας.

[ΔΗ'—33]

Μπαλινοντας στο νέον έτος τής «Δια-
πλάσεως» χαίρετώ τόν Κόμη Όπλι-
γκαντώ και Χρυσάνθεμο. Ίμπελμαν—Ά-
δωνις Κύρου· μήπως κάνω λάθος ;

ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΠΛΑΣΟΚΟΣΜΟΥ